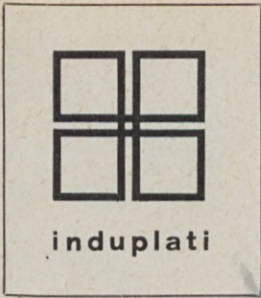

5 79214

konoplan

GLASILO
KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

Leto XVIII

JANUAR 1969

Cena 0,20 N din

XX. občni zbor sindikalne podružnice

PONOVO IZVOLJENI PREDSEDNIK SINDIKALNE PODRUŽNICE MARJAN SLAPŠAK JE NA XX. OBČNEM ZBORU NAŠE SINDIKALNE PODRUŽNICE POZDRAVIL DELEGATE IN GOSTE

V prijetno dolžnost mi je, da vas pozdravim na letošnjem občnem zboru sindikalne podružnice Induplati. Ponosni smo, da smo prav mi tisti, ki smo se zbrali na dvajsetem občnem zboru, zato mi dovolite, da se za bežni trenutek spomnimo vseh tistih, ki so pred nami delali v sindikalnih organih podružnice Induplati in tekom let omogočili delo tudi nam.

Uvodoma bi zato rad naglasil, da so naši predhodniki delali za dobrobit svojih članov in pri tem sodelovali z organi samoupravljanja in drugimi družbeno-političnimi forumi v podjetju in s predstavniki podjetja Induplati. Njihovo in naše delo, v zadnjih dveh letih, omogoča, da trdimo in govorimo o samoupravljalški družbi. Mi sindikalisti odločno zagovarjamo samoupravljalško ureditev naše družbe in si bomo tudi v prihodnje prizadevali storiti vse, da se samoupravljanje še bolj razvije in utrdi.

Pri razvijanju samoupravljanja pa se ne smemo zadovoljiti samo z urejanjem določenih vprašanj znotraj kolektiva, ampak moramo težiti, da postane samoupravljanje dogovor vse naše družbe. Zahteve neposrednih proizvajalcev morajo upoštevati tudi na nadrejenih mestih. Sicer lahko postane samoupravljanje le lepa zamisel, ki nikomur ne koristi.

Reforma našega gospodarstva in naše miselnosti zahtevata od nas skrajnih naporov, da prebrodimo številne težave, s katerimi se srečujemo. Kljub dobri volji pa ne bomo uspeli, če bodo eni delali, med njimi tudi mi, za napredek in uresničitev ciljev, drugi pa bodo odločali v nasprotju s koristmi skupnosti naših narodov.

Tekstilna industrija je zgovoren primer, kako naj se ne dela. Vsi predlagamo boljše prijeme, odločajo pa drugi, ki jim ni mar, kaj bo delal tekstilni delavec jutri.

Naš izvršni odbor, ki je vodil delo sindikata v zadnjih dveh letih, si je vedno znova prizadeval zagovarjati politiko, s katero naj bo njegovim članom zagotovljeno stalno delo in ustrezni osebni dohodki. Pri naših zahtevah so nas vsi v podjetju podpirali, kar pa ne zagotavlja, da bo tako tudi v prihodnje, ker tudi vodstvo podjetja nima zagotovila, da bo razpolagalo z zadostnimi sredstvi za delovanje v običajnem obsegu. V kolikor teh osnovnih zahtev ne moremo urediti, tudi o samoupravljanju ni mogoče govoriti.

Kdor od proizvajalca »zahteva«, in je zahteval vsa povojna leta, ta naj tudi zagotovi potrebna materialna in finančna sredstva za delo v prihodnje. Kdor lahko s predpisi in zakoni zahteva in vzame, ta mora tudi dati. Le ob izpolnitvi tega lahko govorimo o samoupravljanju. Če tega zagotovila ni, pride le do trenj

in nasprotij znotranj kolektiva, ki jih ni mogoče urediti niti komu upravičeno naprtiti.

V poročilih o našem delu, ki ste jih dobili z vabilom za XX. občni zbor, je razvidno, kaj je delal sindikat v Induplati in kako je izvršni odbor posamezna vprašanja urejal, kdaj je določeno akcijo podvzel in s kakšnim uspehom. Tega ne bi ponavljal.

Vašo pozornost bi rad usmeril k predlogu za načrt dela naše osnovne organizacije sindikata.

Dragi delegati, pozivam vas, da v razpravi sodelujete in poveste svoje mnenje do programa, ki je predložen. Sindikat in samoupravljanje bosta imela enaki težišči dela. Zato mora biti delo koordinirano, sodelovati je treba na osnovi dogovora. K aktivnemu sodelovanju je treba pritegniti tudi ostale organizacije v podjetju in dogovori morajo postati želja in težnja vseh članov v kolektivu. Takšno delo bo že na začetku zagotovilo, da ne bo potrebno prirejati javnih tribun, ker bodo vsi ukrepi in vse akcije dogovor vseh.

Nadaljevanje na 2. strani

Delegati na XX. občnem zboru sindikata

PO 24/1972

XX. občni zbor...

Nadaljevanje s 1. strani

Prepričan sem, da je program, katerega je pripravil sedanji izvršni odbor odraz teženj vseh sindikalnih institucij v naši državni skupnosti in se bodo za podobna stališča zavzeli tudi na občini in republiki. Če ne bo tako, potem ne bo slabo naše delo, ampak delo tistih nadrejenih, ki se ne zavzemajo za sodelovanje, za dogovore, za želje, da bi utrdili naše gospodarstvo in postali močni in edini.

Hvala za vašo pozornost. Pričakujem, da bo razprava živahna in plodna, zato hvala že sedaj vsem, ki bodo v razpravi sodelovali.

PREGLED DELA

Iz predloženega gradiva so delegati razbrali aktivnost starega IO. Delegati so se kot predstavniki kolektiva pohvalno izrazili o delu IO naše podružnice. Enako pohvalno so se izrazili predstavniki družbeno političnih organizacij in uprave. Ne moremo mimo dejstev, da je sindikalna podružnica vseskozi izražala skrb za dobrobit slehernega člana našega kolektiva. Vabila je igralske družine, organizirala športna tekmovalja in rekreacijo. Posebno pozornost pa so posvečali humanosti. Bolnim in socialno šibkim so omogočili zdravljenje in denarno pomoč. Miselnost kolektiva pa je prenašala na organe samoupravljanja in se tudi zanje vedno zavzemala.

Težko je delovati v tisoč članskem kolektivu v splošno zadovoljstvo, vendar smo ponosni na uspešno delo naše sindikalne podružnice, saj je vedno našla pot in postavila odločno besedo na pravo mesto.

Delovni predsednik inženir or. Janko Ukmar je prosil delegate za razpravo. Razprava je potekala živahno, saj se je prijavilo mnogo delegatov k diskusiji. Kot prvi se je prijavil tov. Franc Blejč z vprašanjem lastništva upravljanja in vzdrževanja dvorane Induplati. Okoli tega vprašanja je bilo dosti diskusije. Sklep: Na podlagi diskusije je naloga novega IO sindikata, da for-

*Delovno
predsedstvo
XX. občnega
zboru
sindikata*

malno uredi glede lastništva dvorane in upravljanja.

Pogovor o OD je začel tov. Marjan Slapšak in dejal, da smo imeli pred leti pri nas dokaj dobre OD. V času reforme pa smo zašli v težave. Nastale so razlike med proizvajalcem in prodajalcem. Trgovine so imele večji izkupiček, če so uvažale. To pa se odraža tudi v vsej slovenski tekstilni industriji. Če nam bo uspelo prodati zaloge iz našega skladišča, bo to za nas vsekakor velik uspeh.

V razgovoru je posegel tudi novi sekretar ZK Milan Narat in dejal, da se je po njegovem mnenju vloga sindikata zelo spremenila. Včasih je bila glavna naloga sindikata skrb za človeka, gradili so se domovi, obrati družbene prehrane itd., danes pa se postavlja vprašanje, če bomo vse to sploh še regresirali.

Ob razgovoru o boljšem obveščanju članov kolektiva je predsednik DS tov. Brane Zupan predlagal, da se v bodoče sklepi DS in UO izobesijo takoj v vsaki ekonomski enoti na oglasno desko.

Bilo je govora tudi o osebni odgovornosti, zaradi napak, ki se pojavljajo. Poiskati bi bilo treba krivce. Po besedah inženirja org. Janka Ukmarja stopa osebna odgovornost vedno bolj v ospredje. Precej časa smo zahtevali samo odgovornost delavca pri stroju, v letošnjem letu pa,

kot veste, je bil sprejet pravilnik, v katerem so zajeti tudi vodilni delavci. Pravilnik se je pokazal kot zelo umesten, saj smo v osmih mesecih uspeli krepko znižati zaloge, posebno v pomožnem materialu. Izjema pa je gotovo blago.

Na koncu je spregovoril predsednik Občinskega sindikalnega sveta Domžale tov. Milan Deisinger:

Povedati moram, da je vaš občni zbor eden najboljših, katerim sem prisostvoval letos, za kar pa gre za sluga prav gotovo tov. Marjanu Slapšaku. Prav tako je veliko diskutantov, ki postavljajo umestna vprašanja.

Glede zaposlovanja bi pripomnil, da je v domžalski občini 280 ljudi brez dela. Vem, da je tekstilna industrija že precej časa v težki situaciji, vendar je odpuščanje delovne sile eden izmed lažjih potov za dvig OD. Če pogledamo vaš primer, ko imate po planu 50 delavcev kot odvečni delovno silo zato, da bi se dvignili OD ostalih članov kolektiva, se moramo zavedati, da bo potem še 50 ljudi v občini brez dela in brez dohodkov. Če boste šli v to, potem morate upoštevati možnost preživljanja tistih, ki bodo odpuščeni.

Tekstilna industrija je panoga, ki potrebuje veliko delovne sile. Če hočemo eksistirati, moramo iskati svoje mesto. Integracija je tudi rešitev, vendar imam o njej svoje mišljenje. Zdi se mi v redu, če s tem rešimo vprašanje zaposlovanja.

Tov. Arona Zornada je pri tem zanimalo, kako si Občinski sindikalni svet zamišlja rešitev brezposelnosti. Na drugi strani pa besede »Za enako delo — enako plačilo« ne držijo več. Nekatera podjetja imajo prav rožnato situacijo, druga pa se borijo za svoj obstoj, čeprav vlagajo več truda in si bolj prizadevajo.

Tov. Milan Deisinger je podprl misel z besedami, da se sindikati borijo za rešitev velikega problema brezposelnosti. Določene panoge industrije, ki imajo konjunkturo, imajo možnost večjega zaposlovanja, toda do gotove meje.

Na podlagi diskusije in predlogov so navzoči delegati osvojili predlog programa dela sindikalne podružnice »Induplati« Jarše za leto 1969.

*Dolgoletni
član
samoupravnih
organov
Kristijan
Dražček —
vodja
mizarske
delavnice
se je poslovil
od sodelavcev*

Moderni stroji - uspeh na tržišču?

Ogled nekaterih švicarskih tovarn tekstilnih strojev in razgovori s tamkajšnjimi strokovnjaki, so potrdili v naslovu izrečeno misel, z nekaterimi omejitvami oziroma dopolnili.

V naslednjih odstavkih bom navedel nekaj misli, ki so se mi izcimile iz teh razgovorov in ogleda.

Od sodobnega stroja zahtevamo čim več kvaliteten izdelkov z minimalnim potroškom živega človekovega dela in po možnosti majhnim neposrednim vplivom človeka na izvedbo delovne operacije. Vse, ali skoraj vse naj naredi stroj sam, po vnaprej pripravljenem in v stroj vgrajenem programu.

Preciznost in brzina, odlike modernega stroja, postavljata pred nas zahteve po dobri pripravi surovine za stroj in seveda tudi kvalitetne surovine. Tako je lahko uspešna le kompleksna modernizacija posameznih proizvodnih procesov in uporaba

Delovni prostor s križno previjalnim avtomatom firme Schweieter

surovin standardne kvalitete, kateri so prirejeni tudi nabavljeni stroji. Poleg tega so stroji, posebno finalni, običajno specializirani in je omejen izbor artiklov, ki jih na takih strojih lahko izdelujemo.

Visoko stopnjo avtomatizacije, uporabo elektronike in pneumatskih ali hidravličnih servo-naprav, je tre-

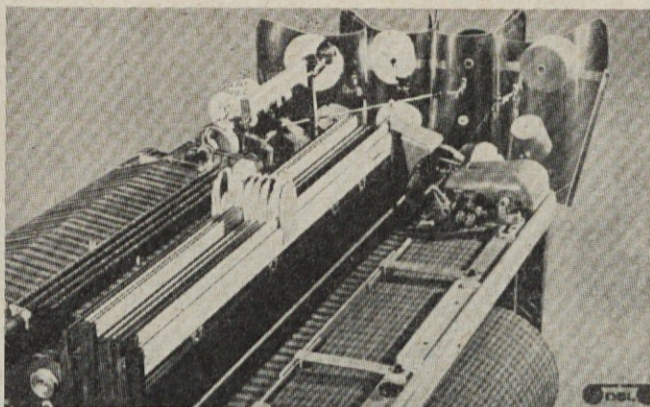
ba plačati, zato so stroji v primerjavi s klasičnimi sorazmerno dragi in komplicirani. Za vzdrževanje so potrebni posebej priučeni strokovnjaki-specialisti, ki pa lahko vzdržujejo večje število takih strojev.

Zato je potrebno, če hočemo biti konkurenčni, čim bolj nižati proizvodne stroške, v tem primeru fiksne stroške — stroške kapitala. To lahko dosežemo le z neprekinjenim delom na strojih, da se visoki stroški porazdelijo na čim večjo količino izdelkov.

Novi stroji dajejo velike količine sličnih izdelkov.

Vse izdelke, ki jih naredimo, bomo diskusirali na starih ali novih strojih, je treba prodati. Tržišče diktira ceno, kvaliteto in količino izdelkov. Torej moramo preden se lotimo kompleksne modernizacije, dobro proučiti tržišče. Na podlagi dolgoročnih prognoz razvoja tržišča in naših možnosti, se bomo potem odločili za najustreznejšo varianto modernizacije, ki bo morala dati tudi primeren ekonomski efekt.

Inženir org. Lado Zabukovec

Detalj z brezčolničnega tkalskega avtomata znamke GF

IX. redna seja delavskega sveta

V navzočnosti štiriindvajsetih članov, sedem je bilo odsotnih, je imel DS, 12. XII. 1968 svojo deveto redno sejo.

Dnevni red je obsegal gospodarski plan za leto 1969 in tekoče zadeve.

Predsednik delavskega sveta Brane Zupan je pozdravil navzoče, ugotovil sklepčnost in prebral dnevni red, na katerega ni bilo pripomb.

Inženir org. Jože Klešnik, šef ekonomske analitske službe, je podal predlog proizvodnega koledarja za leto 1969, količinski plan, plan delovne sile, plan nabave surovin in materiala, ter s tem v zvezi potrebna obratna sredstva, plansko kalkulacijo, plan prodaje, finančni plan, plan ekonomske propagande in plan sredstev za reprezentanco. Navedeno

so člani DS predhodno dobili na vpogled.

Diplomirani inž. Tone Dečko, šef investicijskega vzdrževanja, je za tem podal plan investicijskega vzdrževanja za leto 1969, za njim pa je prevzel besedo inženir org. dela, Janko Ukmar, šef kadrovske službe in seznanil člane DS s predlogom plana civilne zaščite, planom varstva pri delu in planom izobraževanja kadrov za leto 1969.

Predsednik DS se je šefom služb za podane predloge zahvalil, ter prosil člane DS za diskusije na gospodarski plan za leto 1969.

Prvo vprašanje v diskusiji je postavil Pavle Zupan, in sicer, po kakšnem kriteriju je bil predviden znesek, oziroma število ur za leto 1969, za boleznine do 30 dni.

Šef ekonomske analitske službe mu je pojasnil, da so bile boleznine ocenjene na podlagi podatkov iz prejšnjih let in mu pri tem navedel podatke o bolezninah za lansko leto in za letošnjih 10 mesecev.

Tov. Janez Mrčun, se je oglašil z naslednjim vprašanjem: v planu je predvideno tudi zmanjšanje delovne sile (ca. 45 delavcev). Katerim delavcem bo prenehalo delovno razmerje? Na vprašanje je odgovoril tov. Janko Ukmar in pojasnil, da so pripravljene že spiski delavcev, ki izpolnjujejo pogoje za upokožitev in invalidsko upokožitev, in sicer je teh skupno 28. Spiski so bili dani po obratih in jih le-ti lahko dopolnijo glede na nedisciplino.

Nadaljevanje na 4. strani

IX. redna seja...

Nadaljevanje s 3. strani

Tov. Brane Zupan: Kot vidite, dobiček 156 milijonov Sdin za tako velik kolektiv kot je naš, ni velik. Na to vprašanje je odgovoril direktor podjetja dipl. ing. Srečo Bergant z naslednjimi besedami: na zadnji seji delavskega sveta sem že povedal, v kakšni situaciji se nahaja tekstilna industrija. Zato danes ne bi govoril o tem, pač pa o situaciji na jugoslovanskem tržišču. Zahteve kupcev po boljših kondicijah so vse večje. Na drugi strani pa imamo dobavitelje, ki imajo konjunkturo. Situacija se izboljšuje in si bomo prizadevali, da začnemo s sanacijo pri nabavi. Tendenca prihodnjih dveh let gre na finančno stabilizacijo podjetja in si moramo zagotoviti potrebna obratna sredstva.

Sam plan je postavljen precej visoko, dobiček pa je prikazan kot zelo skromen. Moje mnenje je, da je bolj pravilno, da predvidimo v planu stvari realno, kot pa, da se bomo morali ob koncu prihodnjega leta opravičevati zaradi nedoseganja. Vsekakor pa moramo stremeti za tem, da bo rezultat čim boljši.

Gléde znižanja delovne sile bi pripomnil, da bo za nas vsekakor pozitivno, če to znižanje izvedemo do 1. maja 1969.

Kar se tiče prodaje je dejstvo, da asortimana artiklov ni mogoče spremeniti, ker za to nimamo potrebne strojne opreme. Ko pa bomo dobili potrebne nove stroje, bomo lahko pričeli s proizvodnjo novih artiklov, ki jih naša konkurenca še ne izdeluje. Nadalje bi pripomnil, da imamo napram naši konkurenci veliko režijo, visoke plače, posebno, če se primerjamo s podjetjem Lanena industrija Osijek, »Konteks« Karlovac in Motvoz in platno iz Grosuplja.

Poudaril bi še to, da ne smemo gledati samo kratkoročni plan podjetja, pač pa upoštevati tudi dolgoročni program. Danes so bili zadovoljeni strokovni delavci v podjetju, da v roku 6 mesecev izdelajo program, po katerem naj bi se podjetje moderniziralo.

Tov. Ivan Deržič je pozdravil člane ZB

Tovariš Brane Zupan je pripomnil, da je izguba pri izvozu predvidena precej visoko.

Tudi na to vprašanje je odgovoril tov. direktor in dejal, da smo izgubo pri izvozu predvideli precej realno, z ozirom na izkušnje v preteklih letih. Stremimo pa za tem, da bomo na zunanje tržišče plasirali naše artikle, pri katerih bi dosegli vsaj 90 % lastne cene, kar bi bilo za nas vsekakor idealno.

Tovariša Franca Rihtarja je zanimalo, v kakšni višini so bila porabljena sredstva v letu 1968 za prvo pomoč po obratih in v upravi.

Na to vprašanje je dala odgovor tovarišica Francka Marinšek in pojasnila, da so bila v ta namen porabljena sredstva v preteklem letu v višini 1 900 000 Sdin. Za prihodnje leto pa je v ta namen določenih 500 000 Sdin.

Tovariš Miha Požar, je vprašal na kakšni osnovi je predviden plan prodaje za prihodnje leto.

Na vprašanje je odgovoril tov. Jože Klešnik in dejal, da je bil postavljen plan prodaje za leto 1969 na podlagi plana proizvodnje za leto 1969 in znižanja zalog. Nadalje pa je tov. Klešnik še podal podatke o doseganju plana prodaje za leto 1969.

Ker ni bilo več vprašanj gléde na plan za leto 1969, je dal predsednik DS gospodarski plan za leto 1969 na glasovanje.

Sklep: Člani DS so soglasno potrdili gospodarski plan za leto 1969.

Sklep: Posebej so sprejeli člani DS tudi sklep o stopnji za obračun stroškov za investicijsko vzdrževanje, in sicer 2,5 % od vrednosti osnovnih sredstev.

Šef investicijskega vzdrževanja — tov. diplomirani ing. Tone Dečko, je prebral predlog komisije za ocenitev in odpis osnovnih sredstev, in sicer, da se iz podjetja odproda sledeče stroje:

- 60 kom. strojev iz spodnje tkal.
- 38 kom. strojev iz male tkalnice
- 14 kom. strojev iz predilnice
- 10 kom. VTR stavev.

Delavski svet je predlog komisije za ocenitev in odpis osnovnih sredstev soglasno sprejel in velja kot

Sklep.

Kot sklep je sprejel delavski svet tudi predlog šefa računovodstva gléde povišanja stopnje amortizacije in sklep popravka stopenj amortizacije za leto 1968.

Tov. Francka Marinšek je posredovala tudi predlog plana sredstev za stanovanjsko izgradnjo.

Ta sredstva naj bi se formirala iz 4% stanovanjskega prispevka, ki se obračunava od bruto OD.

Sprejet je bil sklep: Razpoložljiva sredstva 252 000,00 din se v celoti vežejo pri banki. Sredstva se vežejo namensko za tiste člane, ki bodo sklenili z banko pogodbo o varčevanju, t. j. za člane kolektiva, ki bodo v naslednjih letih pričeli z gradnjo. Del sredstev pa se veže za odobritev kreditov članom kolektiva, ki že gradijo. Poimenski seznam odobrenih kreditov, naj se predloži delavskemu svetu v potrditev, ko bodo znani interesi.

Sprejet je bil tudi sklep, da se odobri nakup prostora za otroško varstvo in dve garsonjeri za vzgojiteljici.

Nadaljevanje na 5. strani

IX. redna seja...

Nadaljevanje s 4. strani

Sklep: Člani DS so soglasno potrdili predlog, da se prodajo parcele na zemljišču Nove Roje individualnim graditeljem po ceni 3,73 din za m².

Šef kadrovske službe je informiral DS, da je UO imenoval na svoji XI. redni seji za šefa prodajne službe diplomiranega ing. Avgusta Oreha, ki bo zasedel to delovno mesto s 1. 1. 1969. Podal je tudi predlog, da se ukine delovno mesto hišnika v stanovanjskem bloku Preserje 89.

Inž. org. Janko Ukmar je predlagal še sledeče:

1. DS naj podaljša pooblastilo centralni komisiji za OD, da določa vrednost točke še 3 mesece;

2. namesto dosedanjega načelnika štaba CZ diplomiranega ing. Sreča Berganta, se določi inženir org. Lado Zabukovec;

3. namesto dosedanjega predsednika HTV komisije diplomiranega ing. Sreča Berganta, se določi inženir org. Lado Zabukovec;

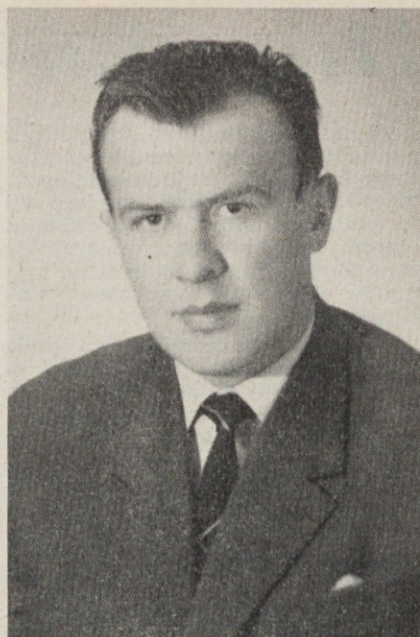
4. ob koncu letošnjega leta naj bi se pogostilo vse člane ZB v podjetju in upokojujece ter ob Dnevu žena vse žene v podjetju.

Sklep: Člani DS so se z vsemi navedenimi predlogi strinjali in jih sprejeli kot sklep.

Tovariš Milan Narat je posredoval DS predlog svojih sodelavcev glede delovnih sobot. Predlog je sledeč: ob delovnih sobotah naj bi bil delovni čas samo 6 ur s tem, da se OD ne bi znižali. To je samo predlog, o katerem pa ni potrebno danes sklepati, ker v zimskih mesecih zaradi prevozov z avtobusi to ni izvedljivo.

Na predlog je odgovoril direktor podjetja, da je vprašanje zelo umestno, vendar pa po zakonu neizvedljivo. Naš delovni čas po zakonu ne sme biti krajši kot 42 ur tedensko. Prav tako tudi odmori ne smejo biti krajši od 30 minut. Pripravlja se sprememba zakona o delovnih razmerjih in bomo kasneje to skušali urediti, v kolikor bodo obstajale možnosti.

DS je sprejel sklep, da se pripravi predlog glede skrajšanja delovnega časa ob delovnih sobotah in sicer do prve seje DS v mesecu januarju 1969.

Tov. Marjan Slapšak

Kratek razgovor s predsednikom sind. podružnice

Na dvajsetem občnem zboru naše sindikalne podružnice 13. 12. 1968 je dobil največ glasov, na prvi seji pa je bil ponovno izvoljen za predsednika sindikalne podružnice tov. Marjan Slapšak.

Tov. Marjan, kako gledate na zupanje, ki vam ga je izkazal kolektiv s ponovno izvolitvijo?

Celotnemu kolektivu se ob tej priložnosti zahvaljujem za izkazano zaupanje. Kakor v prejšnji mandatni dobi se bom tudi sedaj trudil in prisluhnil zahtevam kolektiva. Uspešno delo pa je odvisno od aktivnosti celega IO.

Kaj vam bo glavna naloga v bodoče?

Predvsem skrb za našega delovnega človeka.

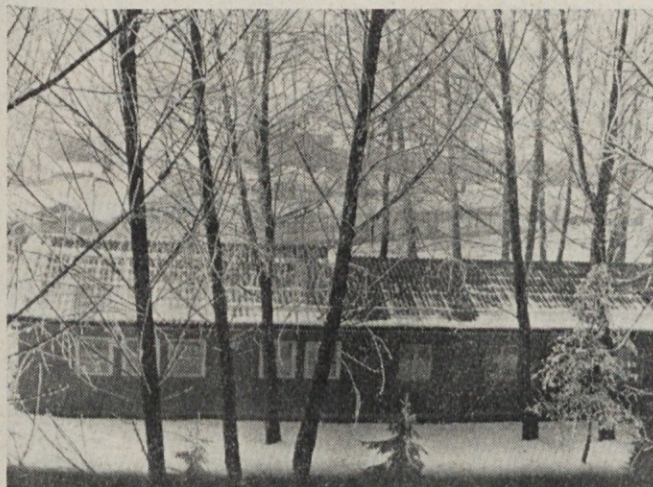
Ali imate možnost vpogleda v važnejša vprašanja, ki zadevajo humanost in gospodarnost podjetja?

Zadeve, ki so pomembne za kolektiv, se po mojem mnenju prehitro sprejemajo, zato pride mnogokrat do nasprotij in negodovanj, ki so marsikdaj upravičena.

Kako vsklajujete službene dolžnosti z delom v sindikatu, ki zahteva mnogo časa?

Za to delo porabim veliko prostega časa, vendar se pri tem zavedam, da s tem koristim kolektivu.

Tovariš Marjan, zahvaljujem se vam za kratek razgovor in vam želim mnogo uspeha pri vodenju naše sindikalne podružnice v novi mandatni dobi.

Naš zimski motiv

Iz uredništva

Na občnem zboru sindikata v petek, 13. decembra 1968 je tov. France Blejc postavil nekaj kritičnih vprašanj glede vsebine, razporeditve in časovne neaktualnosti člankov v Konoplenu. V pojasnilo naj navedem, da naš Konoplan izhaja enkrat mesečno, to je 13. ali 14. v mesecu. Gradivo za tisk pa moramo predložiti tiskarni »Jože Moškrič« 20 dni pred omenjenim rokom. Če se malo zamislite nad omenjenimi termini, vam bo lažje razumeti težave uredniškega odbora, ki nastajajo v zvezi s tem.

Zanimali so vas sklepi IX. seje DS z dne 12. decembra 1968. Ti sklepi so objavljeni v januarski številki in so vsekakor časovno neaktualni, vendar se temu ni mogoče izogniti. Neizpolnjeni prostor na zadnjih straneh pa nas same — uredniški odbor — najbolj bode v oči, zato izkoriščam to priložnost in se obračam na vas, bralce Konoplana, da nam tudi s pisano besedo pomagate pri dvigu aktualnosti našega lista.

Urednik

Napaka - da ali ne

V našem podjetju se srečujemo z najrazličnejšimi problemi, ki jih skušamo čimprej in čimbolj učinkovito odpraviti. Geslo v vsaki proizvodnji je kvaliteta, kajti le s kvalitetnim blagom si lahko določeno podjetje utre pot na domače pa tudi na tuje tržišče, kar je pogoj za obstoj vsakega podjetja.

Vsi vemo, da se zelo težko izdelata tkanina, ki bi bila brez vsake napake. Morda je to mogoče na ročnih statvah, kjer lahko vsako nitko sproti kontroliramo. Danes pa, ko se v čim večjem obsegu pojavlja avtomatizacija, si težko predstavljamo, da bi bilo to mogoče. Vendar je naša skupna naloga, da zmanjšamo število napak na minimum. Kje naj bi torej bila tista točka, kjer bi se moralo začeti preprečevati, da se majhna napaka ne bi stopnjevala? Verjetno bi morali začeti že v predilnici. Toda ker vse preje ne proizvajamo doma in smo odvisni tudi od tujih proizvajalcev, ne moremo tu veliko storiti, ker dobimo prejo že gotovo. Naslednjo kontrolo moramo izvrševati pri pripravi osnove in votka. Ni vseeno ali previjalka naredi pri vezanju majhen ali velik vozec in ali je to tkalski ali navadni. Čeprav imamo v ta namen voziljače, se jih vedno ne poslužujemo. Precej pozornosti moramo posvetiti tudi snovanju. Snujemo z namenom, da so vse nitke enako dolge in enako napete. Vendar temu ni vedno tako. Velikokrat opazimo, da so pri tkanju nekatere nitke bolj napete kot druge in že je v tkanini rahla nitka in seveda napaka, ki jo včasih lahko popravimo, včasih pa tudi ne. Če je to tkanina z majhno gostoto, lahko potem čistilka nitko nategne, če pa je gostota večja, je to težje, včasih celo nemogoče. Tudi preveč oziroma premalo nasnovanih niti povzročata podobne težave.

Tudi priprava votka ima važno vlogo pri kvaliteti gotove tkanine. Votkovni navitek naj ima pravilno obliko in niti naj bodo pravilno na-

pete. Če navijamo votek na avtomatske statve, moramo gledati, da je na navitku dovolj rezerve, da nimamo potem pri tkanju zastojev oziroma redkih prog. Če je material skrbno pripravljen, potem lahko pričakujemo, da bo tudi tkanina dobra. Toda večkrat nam račun tudi tu prekrizajo napake, ki so lahko posledica pokvarjenega stroja ali malomarnosti tkalke.

Seveda je cilj vsake tkalke narediti čim več, le malo jih je, ki se pri tem vprašajo, ali je tkanina tudi kvalitetna. Denar je tisti, ki ga imamo vsi radi, zato je nekje razumljivo, da je kvantiteta pred kvaliteto. Zavedati se moramo, da bi denar lahko dobili tudi na drug način. Če bi bila kvaliteta dobra, bi bilo manj makulature, manj reklamacij in s tem večji osebni dohodek.

Poglejmo si nekaj napak, ki bi jih z večjo pazljivostjo lahko odpravili. Najbolj pogosta napaka, ki jo srečujemo, so manjkajoče niti. Če na 50 metrskem kosu manjka 20-krat nitka, potem to ni več prva kvaliteta. Preračunajmo, koliko časa bi porabila tkalka, da bi vsaj nekajkrat parala in s tem dobila tkanino prave vrste. Redke so, da ko opazijo napako, stroj ustavijo in če same ne morejo poiskati napake, pokličejo mojstra. Tako je lahko cel kos slab, ko pa je tkalka opozorjena iz čistilnice, je to le malokateri nauk za v bodoče. Težje je opaziti manjkajoče niti na 10-strojnem sistemu. Avtomati so v ta namen opremljeni z osnovnimi in votkovnimi ustavkami. Ker te včasih ne delujejo, opazi tkalka napako šele, ko povzroči ustavitev stroja druga napaka. Pri preprečevanju takih napak naj bi tkalki pomagala natikalka, tkalka pa bi morala v takih primerih opozoriti mojstra. Na bombažnih in lanenih tkaninah lahko le malo napak popravimo. Na tkaninah iz sintetiike se te napake lahko vsaj delno popravijo, vendar ne vse. Čistilka lahko

zašije manjkajočo nit, ne more pa skriti gostih in redkih prog. Če se potem postavimo v vlogo kupca, ki bo blago, preden ga bo kupil, dobro pregledal, si ne moremo zamisliti, da bi kupil blago, ki je okrašeno s progami in ima nekje v sredini mrežo, luknjo ali manjkajočo nit.

Olga Zakrajšek

Miha Požar se vestno pripravlja na sezono s šotori

Proizvodnja V MESECU NOVEMBRU

Manjšo proizvodnjo v mesecu novembru v tkalnici je pripisati ukinitvi četrte izmene, ki je bila uvedena v mesecu oktobru kot izreden ukrep za pravočasno izvršitev naročil. Ostali obrati so svoje planske naloge izvršili v okviru trenutnih potreb, ki večkrat niso v skladu s predvidevanji v letnem planu.

Posamezni obrati so dosegli naslednje rezultate:

	Plan nov. 1968	Indeks nov. 1967
Predilnica predenje	66,6 %	83,3 %
sukanje	76,3 %	142,5 %
Tkalnica	104,6 %	83,7 %
Plemenitilnica	105,1 %	92,4 %
Tiskarna t. m.	—	156,0 %
b. m.	—	122,0 %
Konfekcija	83,3 %	136,0 %

Kvaliteta izdelkov se je v primerjavi s prejšnjim mesecem precej poslabšala, posebno pa je zaskrbljujoč precejšen porast neregularnega blaga. Vprašanju kvalitete se v proizvodnji posveča premalo pozornosti. Kljub znižanim cenam in zaradi tega seveda manjšemu dohodku, tržišče noče več tkanin z napakami, tako da tako blago zastaja v skladišču in nam veže obratna sredstva.

Strežno osebje čaka goste

Novi šef komercial. sektorja — diplomirani inž. Avgust Orehek

Prodaja V NOVEMBRU

Prodaja v mesecu novembru je tekla dokaj zadovoljivo, saj je prodajni plan bil presežen za 3,2%. Kljub temu ne moremo biti zadovoljni, ker so na prodajo vplivala posebna naročila, ne pa blago široke potrošnje, za kar imamo velik interes. Iz tega se da sklepati, da trgovska mreža v tem mesecu ni jemala tkanin široke potrošnje in se je omejila na prodajo iz svojih zalog.

Enajstmesečni plan prodaje je bil dosežen le 90%.

Grosistična trgovska mreža razpolaga z velikimi zalogami, v katerih je mnogo uvoženega blaga.

Makulature smo imeli v mesecu novembru 11 548 m². Odstotek defektnega blaga nepretrgoma raste in s tem zmanjšuje vrednost našega dela.

Obvestilo

Na dveh družabnih večerih, ki ju je priredil naš kolektiv v mesecu decembru preteklega leta za upokojenec in borce, so nekateri spraševali, zakaj ne dobe Konoplana več na dom. Tu ne gre za kakšen poseben ukrep, pač pa za preprost vzrok, da je tajnica Konoplana Cilka Mardenović izgubila sled za vašim naslovom, bodisi zaradi preselitve ali kakšne druge spremembe. Vsem, ki ne prejema Konoplana, pa ga želimo sporočiti, da naj sporočijo svoje naslove v kadrovsko službo ali direktno Cilki Mardenović.

Urednik

*Zakaj smo tako nerazpoloženi, kadar je nevihta?

Večinoma je pred hudo uro zmeraj zelo soparno in slabo vpliva na marsikaterega človeka. Utrujeni smo, nekam trese nas, čeprav je soparno. To izhaja iz velike vlage v ozračju. Da se dobro počutimo, je odvisno seveda od tega, ali more naše telo vodo izhlapevati in se tako obvaruje prevelike toplote. Znoj izhlapeva na koži in toplota, ki je potrebna pri izhlapevanju, se odtegne koži. Temperatura telesa se zniža. Koža pa more le takrat odvajati znoj, če je ozračje takšno, da more vlago sprejemati. Ko je pa soparno, se telo ne more iznebiti vlage. Telesna toplota se »nakopiči« — in naše počutje je neugodno. Zato nam tudi v kaki topli gredi ni dobro, čeprav ondi ni preveč vroče — je pa polno vlage.

Zakaj se ti kolče?

Kolcanje ni nobena nevarna zadeva, vendar je neprijetno, če se ti večkrat ponavlja. Kolcanje nastane, če se trebušna mrena nenadoma krčevito stisne, ali pa tudi od pritiska na želodec, če prevroče ali premrzlo jemo. Kolče se tudi, kadar imaš črevesne motnje — zlasti živčne. Resna zadeva pa je kolcanje kot posledica možganske kapi ali tumorja. Takrat je pač treba poiskati zdravnika. Sicer pa ustaviš kolcanje, če brez diha izpiješ pol kozarca vode ali začneš močno dihati. Včasih pomaga tudi ledeno mrzla voda.

Morska gladina se od leta do leta viša!

Morska gladina se vsako leto dvigne za kak milimeter. Zakaj? Spočetka so mislili, da povzročajo to zvišanje ledeniki v zmernih pasovih, ki se talijo, in pa neizmerne arktične ledene gmote, zlasti na Grenlandiji. Po najnovjših raziskavah pa so dognali, da se morska gladina viša zaradi vedno večjega segrevanja naše zemlje. Saj so izračunali, da se je npr. velik del našega Atlantika v zadnjih 30 letih segrel povprečno za 0,3° Celzija. Ker pa se zaradi toplote sleherno telo raztegne — tudi voda — se zato zviša tudi gladina oceanov (s povprečno globino 4000 m) vsako leto za en milimeter.

Zakaj žre krokodil tudi kamenje?

Res je, da krokodili žro tudi kamenje, ki jim obleži v želodcu. Spočetka so mislili, da ima krokodil kamenje zato v želodcu, da z njim zmelje kosti in oklepe živali, ki jih požre. Nova raziskovanja pa so dognala tole: teža kamnov, ki jih krokodil požre, je vedno v sorazmerju s splošno težo krokodila. To sorazmerje je skoraj vedno enako. Doveda se, da se krodil zato obteži, da lahko mirno leži na dnu vodovja. Ondi mora nepremično prežati na žrtve, ne da bi se mu bilo bati, da bi ga voda vzdignila.

Humor

ZAČETEK JE DOBER

»No, kako napreduje vaš sin na medicinski fakulteti?« vpraša neka mama svojo znanko.

»Oh, zelo dobro,« ji odgovori leta. »Zdravi že majhne otroke in postopoma bo prešel na odrasle.«

Minila je že tretja ura, predavatelj pa še kar naprej govori. Eden izmed poslušalcev dvigne roko:

— Oprostite, rad bi vedel samo to, ali je tisto, kar imate na zapetju, ura ali koledar?

— Lase imaš razmrščene in šminko razmazano po licu. Te je tisti mladenič poljubil proti tvoji volji?

— Tako je, on vsaj tako misli...

VIŠINSKE RAZLIKE

Pisatelj J. A. Cronin spada med tiste književnike, ki največ zaslužijo. Nedavno je izjavil, da namerava zapustiti rodno Anglijo in se naseliti v Švici, kjer si je kupil posestvo. Ko so ga vprašali po vzroku te odločitve, je odgovoril: »Že dolgo hrepenim po deželi, kjer so gore višje od davkov.«

USODNO NAKLJUČJE

Nek povprečni pisec komedij je v družbi dramaturgov z zanosom izjavil: »Rodil sem se natanko tisti dan, ko je umrl veliki Henrik Ibsen!« Neki satirik pa je takoj pripomnil:

»Kaj hočemo, oba dogodka sta brez dvoma usodna za svetovno dramaturgijo.«

Zahvale

V imenu vseh upokojencev, ki so se udeležili družabnega večera ob koncu leta, se zahvaljujem kolektivu in sindikalni podružnici za prijetno srečanje ter pogostitev.

Pozdravljamo zamisel, da naj bi bila v bodoče taka srečanja v jesenskem času ob priliki tovarniškega praznika.

Vsem nekdanjim sodelavcem želimo srečno novo leto in mnogo delovnih uspehov.

Vinko Kern

Ob smrti moje mame Paulin Antonije se zahvaljujem sodelavkam za izraze sožalja in denarno pomoč.

Francka Žučko iz sukalnice

Iskreno se zahvaljujem sindikalni organizaciji za obisk in denarno pomoč, ko me je bolezen priklenila na posteljo.

Marija Pirnat

Ob smrti matere Marije Semeja se iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje in cvetje.

Hčerka Pavla s sinom Dušanom

Od naše Ane glas je segel v deveto vas

Tudi letos so bili zbrani upokojenci na tradicionalnem družabnem večeru

Vakcina proti rubeoli-rdečkam

Prav gotovo so vsem poznane tragične posledice, ki prizadenejo otroka, če žena v prvih treh mesecih nosečnosti zbolí za rdečkami. Ta bolezen, ki je pravzaprav lahka za otroka in odrasle osebe, je prava katastrofa za fetus — plod. Taki otroci, če se rodijo, imajo strašne posledice: so slepi, duševno zaostali ali imajo srčne anomalije itd.

Letošnje leto, kot vse izgleda, pa bo ta bolezen premagana, ker sta ameriška zdravnik Perkman in Meyer iznašla vakcino proti rdečkam.

Tako bo vendarle odstranjen strah bodočih mamic glede infekcije s povzročiteljem Rubeole, oziroma otroških žrtev ne bo več.

Višja medicinska sestra
Majda Škrinjar

Obvestila iz kadrovske službe

Vstopi:

1. Janez Rainer, tekstilni tehnik, vstopil 1. 12. 1968,
2. Petra Čuden, dessinateur, vstopila za določen čas dne 23. 12. 1968.

Izstopi:

1. Terezija Basak, delavka v predilnici, upokojena dne 30. 11. 1968,
2. Roza Bradač, del. v pripravljalnici, upokojena dne 30. 11. 1968,
3. Kristjan Drašček, moj. mizarske delavnice, upokojen dne 14. 12. 1968,
4. Marija Urbanija, tkalka, upokojena dne 24. 12. 1968.

Poročili so se:

1. Marija Kajzovar, poročena URANKAR,
2. Valentina Osolin, poročena GROSELJ,
3. Ivica Zajc in Marjan Kofol,
4. Cerar Tončka, poročena PELE.

Ušebina:

XX. občni zbor sindikalne podružnice
Moderni stroji — uspeh na tržišču?
IX. redna seja DS
Iz uredništva
Kratek razgovor s predsednikom sindikalne podružnice
Napaka — da ali ne?
Proizvodnja v mesecu novembru
Prodaja v novembru
Obvestilo

Zanimivosti
Humor
Zahvale
Vakcina proti Rubeoli
Obvestila iz Kadrovske službe
Poročili so se

Izdaja v 850 izvodih kolektiv tovarne Induplati. Odgovorni urednik Jošo Gagel. Natisnila in klišeje izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani